

Dato: 24. februar 2025
Sagsnr.: 2024-007766-90

Vibeke.Norby@middelfart.dk

Referat

af 3. møde i dialoggruppen for VE-projekt Kærbyholm - d. 6. februar 2025 på Middelfart rådhus

Deltagere:

- Indslev Lokaludvalg: Lena Grøndal Kaspersen, Erik Sejten.
- Båring Banke Lokaludvalg: Jens Andersen, Line Busk.
- Naboer: Richard Borring, Ditte Rasmussen, Hans Erik Nielsen, Poul Erik Jørgensen.
Afbud fra Bo Kær Pedersen
- Unison: Britta Lessow, Mathilde Kjær Hansen, Kristian Skipper-Pedersen.
- Lokalsamfundskonsulent: Kim Tobiasen
- Middelfart Kommune: Vibeke Nørby (ordstyrer VN), Winnie Lund, Brit Hau (referent BAH), Pernille Mentz Nielsen.

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt uden yderligere bemærkninger.

2. Velkomst og præsentation af lokalsamfundskonsulent

Den nye lokalsamfundskonsulent blev præsenteret for gruppen, og der blev kort redegjort for ordningens formål og funktion. Dialoggruppen fik desuden en kort introduktion til dens egne ansvarsområder og arbejdsproces.

3. Referater af møder d. 10. september og 7. oktober 2024

- Gruppen ønsker referaterne fra de to tidligere møder offentliggjort, men da de ikke kan godkendes af alle, vil der blive vedlagt et bilag med bemærkninger fra de lokale borgerrepræsentanter i dialoggruppen.
- Kommunen erklærede sig enige i, at det er vigtigt, at referaterne er dækkende, men understregede, at der ikke skal offentliggøres noget, der af nogen opfattes som usandt. Hvis det er tilfældet, skal det rettes.
- Richard uddybede, at referaterne ikke er forkerte, men de afspejler nødvendigvis ikke den fulde dialog. Lena siger de ikke afspejler den dialog, hvor det har været anspændt.
- Forslag blev fremsat om at filme møderne eller dele notater løbende, så der sikres en retvisende gengivelse.
- Beslutningen og aftalen blev dog i stedet, at referater skal indeholde konklusioner og hovedpunkter, og at referenten skal læse dem højt efter hvert punkt for at sikre enighed (*det lykkedes dog ikke at gennemføre på dette møde*).

4. Hittidigt forløb og status omkring nabokontakten

- Richard præsenterede de lokale repræsentanternes oplevelse af processen hidtil og lagde vægt på, at der har været udfordringer i kommunikationen med Unison. Richards oplæg bliver vedlagt referatet (se sidst i referatet).
- Bekymringer blev rejst vedrørende solcelleprojektet, især spørgsmålet om der er behov for projektet samt mulige alternative anvendelser af området, f.eks. i forbindelse med det kommende arbejde med grøn trepart/omlægningsplan.
- Jens nævnte, at de rammer, der har været sat for kommunikationen, ikke nødvendigvis har været optimale, og at der har været forskellige oplevelser af forløbet blandt de berørte parter.
- Der snakkes om de forskellige oplevelser. Kontakten har føltes misvisende, det viser lokalrepræsentanternes undersøgelse hos naboerne.
- Unison blev opfordret til at lytte mere til og respektere de ønsker, som dialoggruppens naborepræsentanter bringer videre fra lokalsamfundet. Det er vigtigt for den videre proces og tillid, at Unison anerkender de lokales kendskab til lokalsamfundet og dets ønsker.
- Unison anerkendte, at processen har været forvirrende, og at det har været en udfordring at etablere en konstruktiv dialog. Unison bekræftede deres ønske om bedre kommunikation fremover. De vil rigtig gerne lytte.
- Kommunen gav udtryk for, at VE-aftalens indgåelse et stykke inden i forløbet nok kan have sat dialogen lidt på pause indtil dialoggruppen blev etableret.
- Det blev generelt anerkendt, at der er behov for at finde en bedre proces for dialog og inddragelse af borgerne.

Videre proces og dialog

- Der blev foreslået et fællesmøde, hvor naboer og andre interessenter kan komme med ideer og synspunkter direkte til Unison og hvor kommunen er med i mødet.
- Gruppen understregede vigtigheden af gennemsigtighed omkring borgernes rettigheder og den videre beslutningsproces. Lena understreger, at VE-aftalen og den nye kommunale proces kom lidt på bagkant, som gjorde at tingene blev lidt forhalet ift. at tænke tingene igennem. VN bekræfter jf. ovenfor, at det kan have medvirket til at nogle ting er trukket ud.
- Unison arbejder på en procesplan, som vil blive præsenteret for dialoggruppen ved næste møde.

5. Projektets udformning

- Unison præsenterede de seneste justeringer af projektets bruttoareal, der er blevet tilpasset for at tage hensyn til Vejrup By samt økonomiske og miljømæssige faktorer.
- Richard oplyste, at Unisons ændring af bruttoarealet – som nu afskærer beboerne i Vejrup fra muligheden for salgsoption og individuelle aftaler – har skabt dyb mistillid til selskabets reelle bevæggrunde for justeringen.
- Unison oplyste igen, at grænserne er rykket efter afvejning af flere forskellige faktorer. Afgrænsningen til Vejrup By er fastlagt under forskellige hensyn og bl.a. for ikke at komme tæt på en landsby, og gøre den mindre attraktiv og evt. affolket. Projektets økonomiske bæredygtighed spiller selvfølgelig også ind oplyser Unison.
- Unison oplyste, at selvom de nuværende afgrænsninger er fastlagt af dem, kan der stadig forekomme ændringer under udviklingsprocessen. Myndighedsprocessen med diverse tilladelser kan endvidere rykke grænserne.
- Aftalen er, at Unison kommer med et kort med 200 m grænser, nyt bruttoareal (der blev oplyst til 173 ha) og areal med solceller (oplyst til 133 ha) samt oplysning om anlæggets ydelse.

6. og 7. Kommunikation og kommende møder i dialoggruppen – videre skridt.

- Der blev rejst spørgsmål om VE-aftalen og planerne for skovrejsningsprojekter i relation til solcelleprojektet, jf. arbejdet med Grøn Trepert/omlægningsplan. Kommunen vil følge op på dette i dialoggruppen efter aftaleparterne bag VE-aftalen har fulgt op på VE-aftalen (forventeligt i marts måned).
- Dialoggruppen tilkendegiver, at der nu efter lokalsamfundskonsulenten er kommet med kan afholdes borgermøde (Unisons borgermøde blev efter ønske udsat inden jul).

- Borgermødet blev fastsat til den 26. marts kl. 18.30 i Indslev Forsamlingshus. Unison, de lokale repræsentanter i dialoggruppen og kommunen deltager. Unison forelægger projektskitser på mødet og kommunen informerer om processen. Dialoggruppen/ lokaludvalgene kan med fordel også få et punkt på mødet.
- Kommunen sender snart invitation ud i e-boks til alle inden for 1.500 meter. Et detaljeret program for borgermødet drøftes på næste møde i dialoggruppen.
- Næste møde i dialoggruppen er planlagt til tirsdag den 11. marts kl. 17. Det tilstræbes at nyt kort med de ønskede oplysninger samt oplæg til fremtidig proces udsendes inden mødet.

Afslutning Vi nåede ikke pk.t 8 og 9 – 'Evaluerings af mødet' og 'Evt.'. Mødet blev afrundet med enighed om, at den videre proces skal være gennemsigtig, inkluderende og præget af åben dialog. Der blev udtrykt et fælles håb om, at den forbedrede kommunikation vil føre til større tryghed blandt borgerne og et mere velinformeret besluthningsgrundlag for alle parter.

Oplæg vedrørende VE-projekt Kærbyholm

Indledning: Anerkendelse af kommunens indsats og erfaringerne med Unison.

Dialoggruppen mødes nu samlet for 3. gang efter en lang pause. Nærværende oplæg skal ses som en opsamling og tager udgangspunkt i dialoggruppens standpunkt i den aktuelle klimapolitiske situation. Ikke mindst på baggrund af lokalsamfundets interne borgermøde d. 22 januar.

Først og fremmest vil jeg gerne anerkende Middelfart Kommunes indsats i denne proces. Kommunen har taget et vigtigt skridt ved at lytte til dialoggruppen og tilknytte en lokalsamfundskonsulent, som kan rådgive borgerne i mødet med udvikleren. Samtidig har kommunen i højere grad påtaget sig ansvaret for den kommunikative proces, senest med aflysningen af et borgermøde i december 24' drevet af Unison på deres præmisser. Dette har styrket vores mulighed for at navigere i dette komplekse forløb.

Vores erfaringer med Unison står dog i skarp kontrast til kommunens positive engagement. Siden de første kontakter med lokalsamfundet har vi oplevet manglende gennemsigtighed, misvisende information og en forhandlingsstrategi, der splitter i stedet for at samle.

Allerede ved de første to møder i dialoggruppen, den 10. september og 17. oktober 2024, blev det tydeligt, at Unison ikke levede op til forventningen om en åben og fair proces. Dette fremgår af de to udkast til referater samt af det faktum, at dialoggruppen endnu ikke har kunnet godkende dem.

Flere borgere gav dengang udtryk for mistillid til projektets udvikling, og bekymringerne handlede særligt om:

- Manglende kontakt til berørte borgere – flere nævnte, at de ikke havde hørt fra Unison i månedsvis.
- Manglende gennemsigtighed i planlægningen – usikkerhed om, hvordan projektets afgrænsning fastlægges, og hvordan borgernes rettigheder håndteres.
- Unisons forsøg på at presse individuelle aftaler igennem uden reelle muligheder for fællesmøder, hvor borgerne kunne stå stærkere sammen.

Disse problemer blev yderligere bekræftet på det interne borgermøde den 22. januar 2025, hvor de tætteste naboer samledes på egen foranledning. På mødet blev det klart, at Unisons tilgang skaber splittelse i lokalsamfundet frem for at samle beboerne om en fælles løsning. Af referatet fremgår det, at:

- Flere borgere oplevede, at Unison bevidst skabte forvirring ved at antyde, at "andre naboer støttede projektet", selvom dette ikke var tilfældet.
- Unison har forsøgt at minimere deres økonomiske forpligtelser ved at justere projektets grænser, så færre husstande bliver berettiget til salgsoptioner.

Erfaringer med Unison

Vi har set det før, og som det i en artikel i Jyllandsposten for nyligt blev dokumenteret i Esbjerg, varierer udviklernes metoder markant. Nogle opfører sig fair, mens andre bruger manipulerende taktikker for at presse naboerne.

Kim Ruberg fra Balance Danmark kritiserer systemet, hvor naboer skal forhandle individuelt med store udviklingsselskaber uden en stærk forhandlingsposition.

Det samme har været tilfældet i Kærbyholm, hvor Unison gentagne gange har hævdet at have været i dialog med naboerne – uden at kunne dokumentere deres kontakt.

Senest har de ændret projektets afgrænsning mod Vejrup og begrundet ændringen med en tæt dialog med de nærmeste naboer, samt ønsket om at påvirke beboerne i Vejrup mindst muligt.

Borgerne i Vejrup har derfor efterprøvet Unisons påstand om borgerinddragelse og har, gennem en rundspørge blandt 12 beboere i Vejrup, kunnet konstatere, at kun 4 beboere har været i kontakt med Unison – og at ingen har ytret ønske om at flytte projektet uden for muligheden for salgsoption.

Efterprøvningen er dokumenteret og godkendt af samtlige adspurgte borgere. Unisons påstande om dialog med borgerne er dermed dokumenteret som misvisende.

Denne tilgang stemmer hverken overens med kravet om en åben og fair borgerinddragelse eller med Middelfart Kommunes egne ambitioner om en gennemsigtig og inddragende proces. Kommunens VE-aftale "Klimahandling NU" har netop fokus på, at der skal være **systematik og tydelighed i inddragelsen af borgerne** – et krav, som Unison ikke har levet op til.

Middelfart Kommune opfordres derfor til at sikre, at beslutninger træffes på et retvisende og dokumenteret grundlag, og at borgerne ikke efterlades i en proces, hvor de manipuleres ind i ufordelagtige aftaler. Hvis kommunen vil fastholde sin rolle som frontløber inden for vedvarende energi og lokal inddragelse, må den tage et klart standpunkt over for Unisons arbejdsmetoder.

En ny virkelighed for VE-projekter og økonomiske realiteter

Den oprindelige målsætning om en firedobling af vedvarende energi på land i 2030 er nu blevet skrottet af klima- og energiminister Lars Aagaard (M). Ministeren har i et interview med FINANS den 5. februar 2025 erkendt, at de tidligere ambitioner var ude af trit med virkeligheden, og at den massive udbygning med solceller og vindmøller ikke længere giver mening.

Markedet har ændret sig, og elprisen i de lyse timer er nu så lav, at investeringer i nye VE-anlæg ofte er økonomisk usikre. Dette rejser spørgsmålet:

Er det overhovedet nødvendigt eller forsvarligt at etablere en solcellepark i Kærbyholm?

Samtidig viser erfaringer fra andre solcelleprojekter i Danmark, at forretningsmodellen bag mange af disse projekter vakler. Green Power Denmark har advaret om, at solcellerparker i stigende grad kæmper med at opnå rentabilitet. Når solen skinner, falder elpriserne drastisk, og strømmen kan i perioder blive så billig, at den ikke kan sælges med fortjeneste.

Dialoggruppen er bekendt med, at flere kommuner nu skrinlægger planlagte solcelleprojekter som konsekvens af klima- og energiministerens seneste udmeldinger. F.eks. i Varde kommune hvor der nu udelukkende satses på større hybride anlæg, der i højere grad tager højde for biodiversiteten og lokalsamfundet.

I samme boldgade kan nævnes Klimapark Nordvest Jylland der ind tænker PtX-industri samt landskab og natur når de udvikler et projekt, der rummer alt fra solceller, vindmøller, naturgenopretning og fødevarerproduktion. Altså en holistisk tankegang der på bedst mulig måde, tager hånd om dem som bor i og omkring området.

Alternativ løsning: Grøn Trepert frem for solceller

Middelfart Kommunes VE-aftale "Klimahandling NU" forpligter til at sikre balance mellem grøn energi, borgerinddragelse og naturhensyn.

I stedet for at anvende jorden til solceller kan området integreres i Den Grønne Trepert, hvor det kan bidrage til grundvandsbeskyttelse, biodiversitet og reel værdiskabelse for lokalsamfundet – samtidig med at det kan fungere som et incitament for nye tilflyttere.

Dette vil være i tråd med kommunens egne klimamål og samtidig give lokalsamfundet en reel værdi i stedet for en industrialisering af landskabet, der primært gavner investorernes interesser.

Konklusion

Dialoggruppen beder Middelfart Kommune om at stille Unison til ansvar for den mistillid, de har skabt, og ønsker svar på hvordan kan Unison forklare, at ingen af de adspurgte borgere i Vejrup har bedt om, at projektet blev flyttet, når dette er Unisons hovedargument for ændringen i projektet?

Ligeledes ønskes Unisons påståede omfattende dialog med lokalsamfundet belyst, set i relation til kommunens egen ambition om systematik og tydelighed i processen?

Vi opfordrer Unison og Middelfart Kommune til at stoppe op og genoverveje, om dette projekt overhovedet giver mening i den nye energipolitiske virkelighed – ikke mindst i lyset af Unisons metoder og de muligheder, der ligger i at anvende området som en del af Den Grønne Trepert.

Dialoggruppen vil være langt mere positivt indstillet på at bidrage til, hvordan Middelfart Kommune kan omdanne de store arealer til natur og biodiversitet – til glæde for både dyr og mennesker.